

מִלְחָמָה לַה' בְּעַמְלֵק מְדָר דָּר
על ידי שנלחם נגד עמלק – הם רבני הערב רב
נזכה להגאולה שלימה במהרה בימינו אמן

גליון # 8

מי לה' אלי!

חודש ניסן תשנ"ט

מלחמה לה' בעמלק

בספר שמות פרק יז פסוקים י - ט"ז:

מלבי"ם על שמואל א פרק טו פסוק ב - חלק באור הענין

(ב) כה אמר ה' צבאות - הנה התורה בארה בטעם מצות מיחוי זכר עמלק כמה טעמים כמו שכתוב:

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים - ר"ל כי כל עורכי מלחמות יהיו באחד מחמשה פנים, א) או שילחם על ארץ לכבשה להגדיל את ארצו, וזה היה בדרך - כי לא היית אז בארץ נושבת, ב) אם יקרב עם אל גבול ארצו ילחם עמו מיראתו פן יעבור בגבולו, כמו מלחמת סיחון ועוג, וזה היה בצאתכם ממצרים - שהייתם רחוקים מארצו, ג) מחמת איזה מריבה ומשטמה שיש בין שני העמים הלוחמים, אבל הוא קרך בדרך - דרך מקרה ולא היה לו דבר עמך, ד) להראות גבורתו ותקפו להיות לו לשם, אבל הוא זנב כל הנחשלים ואתה עיף ויגע - בענין שלא כיון להראות כח בקרב, ה) בעבור הדת שחושב שהי ירצה מעשיו שיכחיד אומה הבלתי מאמנת בדתו ואלהיו, והוא לא ירא אלהים - בענין שמלחמתו לא היה לה שום סבה מן הסבות שבעבורם יתגרו מלחמות, רק הסבה העצמיית היתה כמ"ש המפרשים, א)

מחמת הכפירה באלהים ויען שאז שמעו עמים ירגזון מהאותות והמופתים שעשה אז בים ובמצרים רצה ללחום בם ולהראות שאין ביכולת ה' להושיעם עד שעקר מלחמתו היתה נגד ה', נגעה שנאתו על ישראל מצד אבותיהם ומשטמת עשו (שהיה עמלק מזרעו) אל יעקב, ולכן צוה ה' למחות זכרו ופה לא תפס רק שני טעמים אשר שם לו בדרך בעלותו ממצרים - כי רוב המלחמות יהיו בעבור הארצות, והוא או לכבוש ארץ, שנגד זה אמר בדרך, או שלא יכבשו ארצו, שנגד זה אמר בעלותו ממצרים. ור"ל שלא היה דרך מלחמה כנהוג רק דרך כפירה נגד ה', ומשטמת נצח נגד צור מחצבתם, הנשמר בלבם דור דור, כמ"ש מלחמה לה' בעמלק מדר דר.

(המשך בגליון הבא אי"ה)

וַעֲד הָעוֹלָמִי - לְמַלְחָמָה לַה' בְּעַמְּלֵק מִדֹּר דָּר